

ივერია

რედაქცია: ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ბაჰაიის დასახარებად
და განცხადებითა დასაბუჯად
უფრო ნაშრომად რედაქციის და წინა-კითხვ.
გამარჯ. ხაზადგების კანკალირისათვის
დასა განცხადების:
ჩველბრძოლი სტიქონი მირელ გვერდზე
16 კამ. გეოგრაფიულ-სტატ.

№ 680006 ბალეონი № 227

ბაჰაიის დასახარებად	ბაჰაიის დასახარებად
ბაჰაიის დასახარებად	ბაჰაიის დასახარებად
12... 10 —	6... 6 —
11... 9 50	5... 5 50
10... 8 75	4... 4 75
9... 8 —	3... 3 50
8... 7 25	2... 2 75
7... 6 50	1... 1 50

კლავ ნიკორე—ერთი შუილი

№ 680006 ბალეონი № 227

თ. ილია ჭავჭავაძის თეობილიკის გამოქვეყნებად ამხანაგობამ მისი ნაწარმოებები და სხვანი დაათვის მის მიერ გამოქვეყნებული თხზულებანი

თ. ი. ჭავჭავაძისა

რათა ყველას მისცეს საშუალება მათი შეყვანისა.
დაკლებულ ფასად გაიყიდება წიგნები მხოლოდ 12 აპრილამდე და შემდგომი ისევ წინააღდელ ფასად გაიყიდება.

პირველი ტომი გაიყიდება . 70 ჯ.
მეორე " " " " 60 " "
მესამე " " " " 60 " "
მეოთხე (ორი წიგნი) 1 მან. 20 "

და ოთხივე ტომი ერთად 3 მანეთად.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთა გვეგზავნებთ მხოლოდ მარტის თვეში, თუ ფოსტის ხარჯს გამოუგზავნიან ამხანაგობას, 1 ტომზე 16 კ., მეორეზე 16 კ., მესამეზე 16 კ. და მეოთხეზე 24 კ.

წიგნები ამ ფასად მხოლოდ ამხანაგობის კაისეში იყიდება.
ლორის-მელიქიძის ქუჩაზე, ალექსანდროვის ბაღის თაშზე.

(15-5.-13)

ქართველ-ქალთა ამხანაგობის სახელოსნო-სამედიკალური

იღებს შესაყირად ყოველგვარს ქალის ტანთ-საყმელს
ბარიატრის ქა. ფედოროვის სახლს, № 10, ნოვოე ობოზრენის რედაქციისა და მთავარ-მართებლის თანამშრომლის სახლის შუა.
სახელოსნო-სამედიკალური ასწავლიან ქრ. ეკრეს მოზრდილ ქალებს.
აქვე შეუძლიანთ მიმართონ მსურველთა მოსწავლეებად პატარა ქალებს.

მირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდინისა
(კვაჭაში, ვირონიკოსის ძეგლის პირდაპირ)
ავადმყოფთა იღებენ ექიმის ყოველ დღე, კვირა დღეებზე გარდა.
ფილიპოვს:
ბ. ა. ნავასარდინი, 11—12 საათ.
სიღოსტაქრო, ვენეროული (სიფილი-ს) საზარდეს ავადმყოფობანი.
ვ. მ. ჩიქოვანი, 9—10 საათ. სნეულბანი: შინაგანი, თვლისა და ნერვებისა.
მკურნალო-ქალი ბ. ა. რუჯუკა, 10¹/₂—11¹/₂ საათ. ქალთა სნეთი და ბავშვების ავადმყოფ. მსურველთა ყველგანი აუტრისა.
ბ. ა. ბაზანასანაძე, — დღის 11—12 ს. ქალთა სნეთი და ბავშვების ავადმყოფობის.
ა. თ. შიკოვანი, 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულთ ავადმყოფობის.
ბ. ა. გარბაჯიანი, 1—1¹/₂ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
ბ. ბ. გურგია, დღით 1¹/₂—2¹/₂ ს. შინაგანი, ყურის, ყელის და საზარდეს ავადმყოფობის.
სადამოაბოთი:
ბ. შ. ზღაძენი, 6—7 საათ. შინაგანი, ბავშვებისა და ნერვებისა.
ბ. ა. ნავასარდინი, 6¹/₂—7 საათ.
ბ. ა. შიკოვანი, 6—7 საათ. ნერვებისა (ვლადიმეროვსკისა), ვენეროული და კანის სნეულბანი.
ბ. ა. რუჯუკა, სამკურნალო-მედიკალური კომპლექსი და მედიკოსო-კოლეჯის შარდს, ნახევალს, სისხლს, რძეს და სხვ.
რედაქცია-დარბაზისა და რედაქციის დაწესებულებისა

რის ფსი ათი შუაზე; დარბაზთა ფსი-სოდ; ფსი კონსტანტინოვისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.
დაიქტორი სამკურნალო-მედიკალური მკურნალობის ნავასარდინი.
Первая частная лечебница Д-ра Навасардяна.
Тифлис, противъ памяти. Воронцову.
(5)

მ. ი. გელიშვილი

მ. ი. გელიშვილი
ქალის, ცხვირისა და ყურის ავადმყოფებს.
დღით: 9—11 ს. საღამოზე 5—7 ს.
მიხილის ქუჩა, ნემსების გვერდის პირდაპირ. Михайловская, противъ кирки.
(10-5.-1)

საქართველოს მასარბოსის მთავარ-მისკომოსის ფლანდრის ტვილისი ჩამოტარება

მაღალ ყოვლად უსამღველოსი საქართველოს მესარბოსის ფლანდრის სტეფან წმინდა მამობრძანდა 26 მარტს, საღამოს 6 საათზე. ეკლესიის წინ ყოვლად უსამღველოსი მისარბოსის და სოფლის წარმომადგენელნი მიეგებნენ პურ-მარლით და მიუღოთ მის საქართველოში მშვიდობით მომზადებად, ხოლო ეკლესიის კარებში—მღვდელ-მონაზონი კირიონი. პარაკლისის შემდეგ მათმა მეუღლემ ეკლესია-ინება და გამოკითხვა ადგილობრივის სკოლის მოსწავლეთა რიცხვი და რა არა და ხილისათვის ფული აჩუქა.

ლუშეთი მისი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობის დახედა ლუშეთის მარბოსი თავდა-ზანაურობის წინამძღოლი და ყარანგოზიშვილი და ქართველი მრევლი. ბ-მა ყარანგოზიშვილმა მის მუყუფებას შემდეგი სიტყვა მოახსენა:

„თქვენი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობა“

მე, ვითარცა მარბოსი კეთილშობილ წოდების წარმომადგენელი, წილად მხედა ბედნიერება მოვილოცოთ მშვიდობიანად შემიძლია საქართველოს საზღვარში.

მოგვებებით და მოგვასამებით რა ვითარცა ჩვენს მწყემსთ-მთავარს, გავებდებ და გავგებებთ, თქვენი მაღალ ყოვლად უსამღველოსობაზე, რომ ქრისტიანობის პირველსავე დღეს შეთვისეს ქრისტეს სარწმუნოება, რომ ვერაფრითა ძალაში და დანებმა ვერ გადაციდნა ისინი ქრისტიანობის გზას, თუშე-კი, თუ მივიღებთ მხედველობაში, ქართველთა ციკლო-რიცხოვანობას, ქრისტიანობის გარემოებებს, ქრისტიანობის მრავალსა და მდიდრს, ეს შესაძლებელია უნდა მივიჩნიოთ, ეს მოხდა იმიტომ, რომ ამ ქვეყნის მფარველი თვით ღმერთ-მშობელია, მოვიღებოც ვა გზა დაულოცა ჩვეთა მწყემსთ-მთავართა ჯეროვანად სამოღვაწეოდ.

მის შემდეგ, რაც საქართველო ერთ მოაწმუნებ რუსეთის ტახტს შეუდგება, რუსეთის ყველა იმპერატორი—მეფენი საქართველოსათვის სიყვარულსა და წყალობას აგულგებდნენ ქართველს ერსა და ეკლესიას. ვითცა რა თქვენი წარსული, მეუფე, თქვენი დანიშნა ამა თანამდებობაზე კიდევ ერთი საბუთი მეფის წყალობისა ჩვენ და მომართ. დარწმუნებულნი ვართ, რომ თქვენი მაღალ ყოვლად უსამღველოსობა, იდგებთ რა ქართველს ეკლესიის სათავეში, იგულისხმებთ ამა ეკლესიისა და ერის საქართველოს და თქვენი დეველით დანაშაულებებით რუსეთის იმპერატორს მთავარი, რომელთაც ერთ არასოდეს არ დაივიწყებს.

თქვენი მაღალ ყოვლად უსამღველოსობა რომ არ შევაწყუბო ქართველ მართლ-მადიდებელ ერის ყველა საქართველოს იერიშებით, მხოლოდ ერთ ვიტყვი: მიეციეთ მისი სიეთნო მღვდელ-მთავარს, რომ ვთა ქრისტეს სიტყვა გასაგებად გარდასცენ,— და სურვილი აღსრულებული იქნება. თუ თქვენი მოღვაწეობისათვის ჩვენი დანაშაულებები საქართველოში, ჩვენ შინა ვართ, მეუფე, მიეცი ჩვენი შემდეგ მსხვერპლად დაღვთეთ.

თქვენი მოღვაწეობის მიმდინარეობისა ზედა შეგვიერთობა საქართველოს მფარველი ყოვლად უსამღველოსი მშვიდობიანად წინამძღოლად მისი განმანათლებელი, მოციქულთა-სწორი ნინო ყოველსა სამღვდელ-მთავრო საქმესა თქვენსა.

მცხეთაში მისი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობის დასახვედრად მოიყვანა თვით ქართველთა მრევლი, რომელთა შორის ბევრი ტფილისიდან იყვნენ წასული და თითქმის მთელს დღეს იქ ელოდნენ. საწყობაროდ, ცუდი ამინდი დადა, სწემი-და. სწორედ 9¹/₂ საათზედ გაისმა ზარის ხმა და მოლოცვლები შეგროვდნენ ეკლესიაში. მისს მუყუფებას თან ჩამოჰყენენ მღვდელ-მთავარს მამა მადონიანი და დეკანოზი მ. ელიფი, ხოლო მცხეთაში ელოდნენ აწ განსკიპოსად დანიშნული ლეონიდე, ტფილისის სასულიერო სემინარიის რექტორი, არხიმანდრიტ სერაფიმე, სვეტი-ცხოვლის ეკლესიის კრებულის, ტფილისის მარბოსი უფროსი, თავ. ლ. გ. ჯანდიერი, თავდა-ზანაური, სამხედრო წოდებისანი, მრავალი ქალნი და მცხეთის მრევლი. მისს მუყუფებას სვეტი-ცხოვლის ლიდებელ ტაძარში რამდენსამე სიტყვით მიეგება რექტორი სემინარიის, არხიმანდრიტ სერაფიმე და ჯვარი მართია. მისი მუყუფება ემთხვევა ხატებს და მოკლე ვარძობით სასე სიტყვა სიტყვა, რომელშიც მოხსენიანა მოხარული ვარ, რომ ნებითა უფლისათა წილად მხედა სამსახური ამა ქვეყანაში, სადაც ქრისტეს სარწმუნოება თხუთმეტის საუკუნის განმავლობაში მტკიცედ არის დაცული. შემდეგ მისი მუყუფება ტფილისიდან მისაგებებლად წასულ ქართველ მრევლის მიერ მიწვეულ იქნა იქვე ეკლესიის სახელობისა და მცირე სამხარზედ: საზარის დროს მისი სადღეგრძელო დღია არხიმანდრიტ სერაფიმე და მეფე თავ. ვ. ს. მიქელაძეთა შემადგენ სიტყვით მიმართა:

„თქვენი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობა“

„უმალღესის ნებით თქვენ მოუღებულ მძრანდებით საქართველოს ეკლესიის ხელმძღვანელებს. სასო-ლოდ ვგებებით ხელმწიფის ასეთს წყალობას; დიდად გვიხარის, რომ დღეს თქვენი, თქვენი მომადლებული ნიჭი და მრავალ-მხარეი განაღებთ თქვენი ღირსებულად დაფასებულ იქმან; ამ დღესებში მოგიყვანათ აქ, აქ ამ ქრისტიანობის უძველესს კერასთან, სამსახურისათვის. დარწმუნებულნი ვართ, რომ საქართველოს სამწყსოს შეიტკობთ მამა-შვილურ სიყვარულით; იმდღია, თითონ სამწყსო გზას გაიკვლევს თქვენი კეთილისანობითა სიუფლისაჲ. ეგეთი ურთიერთი სიყვარული ამოიერებს მწყემსის ზემოქმედებას და აფიქსებს სამწყსოს ზნეობას.“

„თქვენი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობა“

„უმალღესის ნებით თქვენ მოუღებულ მძრანდებით საქართველოს ეკლესიის ხელმძღვანელებს. სასო-ლოდ ვგებებით ხელმწიფის ასეთს წყალობას; დიდად გვიხარის, რომ დღეს თქვენი, თქვენი მომადლებული ნიჭი და მრავალ-მხარეი განაღებთ თქვენი ღირსებულად დაფასებულ იქმან; ამ დღესებში მოგიყვანათ აქ, აქ ამ ქრისტიანობის უძველესს კერასთან, სამსახურისათვის. დარწმუნებულნი ვართ, რომ საქართველოს სამწყსოს შეიტკობთ მამა-შვილურ სიყვარულით; იმდღია, თითონ სამწყსო გზას გაიკვლევს თქვენი კეთილისანობითა სიუფლისაჲ. ეგეთი ურთიერთი სიყვარული ამოიერებს მწყემსის ზემოქმედებას და აფიქსებს სამწყსოს ზნეობას.“

„დასალოცება საქართველოს ერთად, გაცნობა მისს სულსა და გულისა დაგანაგებთ თქვენ, რომ ამ ერის გულსა შინა ჰღვივის მართოდან მამა-შვილურ და თავდაწმუნებულ ერთგულსა ხელმწიფისა. სარწმუნოებამ გამოიყვანა იგი უცნებლად მიმიე განსაცდელისაგან წარსულში, ხოლო სიყვარული ხელმწიფისა თანამდებობა მისი კეთილდღობისა და უშიშროებისა მისი ნებითა მრევლისა დასახარებად დასაბუჯად უფრო ნაშრომად რედაქციის და წინა-კითხვ. გამარჯ. ხაზადგების კანკალირისათვის დასა განცხადების: ჩველბრძოლი სტიქონი მირელ გვერდზე 16 კამ. გეოგრაფიულ-სტატ.“

ლში, ხოლო სიყვარული ხელმწიფისა თანამდებობა მისი კეთილდღობისა და უშიშროებისა მისი ნებითა მრევლისა დასახარებად დასაბუჯად უფრო ნაშრომად რედაქციის და წინა-კითხვ. გამარჯ. ხაზადგების კანკალირისათვის დასა განცხადების: ჩველბრძოლი სტიქონი მირელ გვერდზე 16 კამ. გეოგრაფიულ-სტატ.“

ქართველი ერთ უთუთებ საუკუნის განმავლობაში მტკიცედ და შეუპოვებელი დარჯი იყო ქრისტიანობის აზარს. მან განუქრობლად მიიტანა ქრისტეს მოძღვრების ღმერთი მცხრამეტე საუკუნის ბეჭდვად მისი შემდეგი ბუდი ჩაბარა ერთი მორწმუნე რუსეთის ბრძანებულთა მისი მამა მადონიანი და დეკანოზი მ. ელიფი, ხოლო მცხეთაში ელოდნენ აწ განსკიპოსად დანიშნული ლეონიდე, ტფილისის სასულიერო სემინარიის რექტორი, არხიმანდრიტ სერაფიმე, სვეტი-ცხოვლის ეკლესიის კრებულის, ტფილისის მარბოსი უფროსი, თავ. ლ. გ. ჯანდიერი, თავდა-ზანაური, სამხედრო წოდებისანი, მრავალი ქალნი და მცხეთის მრევლი. მისს მუყუფებას სვეტი-ცხოვლის ლიდებელ ტაძარში რამდენსამე სიტყვით მიეგება რექტორი სემინარიის, არხიმანდრიტ სერაფიმე და ჯვარი მართია. მისი მუყუფება ემთხვევა ხატებს და მოკლე ვარძობით სასე სიტყვა სიტყვა, რომელშიც მოხსენიანა მოხარული ვარ, რომ ნებითა უფლისათა წილად მხედა სამსახური ამა ქვეყანაში, სადაც ქრისტეს სარწმუნოება თხუთმეტის საუკუნის განმავლობაში მტკიცედ არის დაცული. შემდეგ მისი მუყუფება ტფილისიდან მისაგებებლად წასულ ქართველ მრევლის მიერ მიწვეულ იქნა იქვე ეკლესიის სახელობისა და მცირე სამხარზედ: საზარის დროს მისი სადღეგრძელო დღია არხიმანდრიტ სერაფიმე და მეფე თავ. ვ. ს. მიქელაძეთა შემადგენ სიტყვით მიმართა:

„თქვენი მაღალ-ყოვლად უსამღველოსობა“

„უმალღესის ნებით თქვენ მოუღებულ მძრანდებით საქართველოს ეკლესიის ხელმძღვანელებს. სასო-ლოდ ვგებებით ხელმწიფის ასეთს წყალობას; დიდად გვიხარის, რომ დღეს თქვენი, თქვენი მომადლებული ნიჭი და მრავალ-მხარეი განაღებთ თქვენი ღირსებულად დაფასებულ იქმან; ამ დღესებში მოგიყვანათ აქ, აქ ამ ქრისტიანობის უძველესს კერასთან, სამსახურისათვის. დარწმუნებულნი ვართ, რომ საქართველოს სამწყსოს შეიტკობთ მამა-შვილურ სიყვარულით; იმდღია, თითონ სამწყსო გზას გაიკვლევს თქვენი კეთილისანობითა სიუფლისაჲ. ეგეთი ურთიერთი სიყვარული ამოიერებს მწყემსის ზემოქმედებას და აფიქსებს სამწყსოს ზნეობას.“

სიტყვის მომხმენის შემდეგ მისმა მუყუფებმა ჰკითხა უწმ. სინოდის საქართველოს კანტორის პროკურორის, რა მდომებოდა მას მცხეთის ლიდებულის ტაძრის შეკეთების საქმეა და გაიგონა რა, რომ უფრო იკრებოდა, განახლება—სი თუშანი შემიწირავს მისის განახლების ფონდისათვის.

მისმა მუყუფებამ იმ დღეს იქვე მოიხსენა, მეორე დღეს დღით დათავალა რედაქციის დღითა მონაწილეთა ჩასწავლებელითა და დღის 10¹/₂ საათზედ ტფილისისკენ წამობრძანდა. ქვეშეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში 11 საათსა და 40 წუთზედ დახვედნენ ტფილისის თავდა-ზანაურობის წინამძღოლი, ეგერმის-ტფილისის გუბერნატორი ბიკოვი, ტფილისის კომენდანტი, გერარდი რექტორი და ქალაქის მოურავი ბანი ევანგელუოვი პურ-მარლით. აქვე იღვა ქალაქის აქტივები დროშებით. ბ-მა ევანგელუოვი, მართია რა პურ-მარლით, მიმართა მისს მუყუფებს და სთქვა, რომ ყველა ქალაქის მკვლარი, ეროვნებისა და სარ-

ნა კანონიერი მოთხოვნები ბანკისა. ამის გამო ერთი ვაი-ვაკლავი და აურ-ზაური ასტუდა. მიმართეს ადმინისტრაციას, რომელმაც სახელმწიფო და დაბეჭდა ბანკისა და პოლიციის ბეჭდით, სანამ არ შედგებოდა ანგარიშის საზოგადოებრივი, რომელიც აღდგომის შემდეგ უნდა მიხდეს. დაწერილებით მიმართ.

წერილი ჯავახეთიდან

თუმცა ამ ორ-სამს უკანასკნელ წელს აქეთ, მისი სოფლების გარდა, კარგი პურის მოსავალი იყო, მაგრამ, ფუხარა ხალხის სამწუხაროდ, ამ უკანასკნელ ხანს პურის ფასმა ძალიან მაღლა აიწია შედარებით, რის გამოც ბევრს ღარიბს კაცს იღი და გაქირებდა მოიღობს მომავალ თვისის დროს: ჯერ ხელეც არ აქვს საკეცი და ვახუშტულზედ, როდესაც სკეციც სკირია და სათესლეც, რაოდენ მაგნიფიკენტად, სად მოეპოვებოდა დათარღობს კაცს ის სახსარი, რომ თითოეული სომარი (უკანაში) ოც მანეთამდე მისცეს და თითო სომარი კენიში ათ მანეთამდე? ღარიბი, უსახსარი კაცი ამ ყმაზედ რომ ან დალონდებულ-დაძმარებული, რამდენი ბუბუბუ, პურის პატრონი-კი განცხობრებაში იმყოფებინა, უდარდელ-უნადღერელ-უზნებელად არიან ყოველი დალონდებული ნატურაში, რომ პურის ფასმა უფრო ზევით აიწიოს და ორ-სამს წლის შენახული ხორბალი უკიდ ფასად გაასაღონ, ჯიბე გაიფონ...

რა მიზეზია, რომ აქ, ჯავახეთში, ზოგი ასე ღარიბი, ბევრს მიმდურა ანა და ზოგი-კი შეძლებული, ბედის მადრილი? იქნებ დარბიები შრომის მოკლებული არ არიან? — სრულიადაც არა, ამის მიზეზი — დროთა ვითარების გამო ცხლანდელ აჭარა პურის მქონე და სარჩოს პატრონებს საქმეა ბევრი სხანგ-საყვანი მიწები უგდიათ ხელში, ხოლო დარბიებს-კი იმითან შედარებით — სრულიადაც. თავი და უპირველესს მიზეზს კი ვახუშტულ აჭარის სიღარიბისა და სიძლიერისა, რასაკვირველია, თუ გვინდა-კაცს მიწა-წყალი ცოტა აქვს, ცხვირი — ძროხაც მოკრე ჰყავს და, თუ ჰყავს ორიოდ ბუბუცა, ისიც ისეთი გამოუყვებელი უსაქმობისაგან, რომ ღალატის გააქვს, შეუბრკო, გადაბრუნდება...

მიწა-წყალი თუ მცირე აქვს, რატომ ეს ღარიბები სამუშაოდ არ დაიარებიან? — ვახუშტულდება თუ არა, ვინც რომ უკანაში მომეტებულია, იხვევს თავს კალთაში და მიღის სამუშაოდ ტყე-ბუნებში. მუშაობს სწრაფ-ოთხის თვის განმავლობაში, მაგრამ ვინ ამ მუშაობას და იქ შედინის საჩიროს... აღებულის ფულიის ნახევარი იქვე პურის ფასად არ ჰყოფის და ნახევარსაც მოკვარად რეგული უჭერენ სხვადა-სხვა შეუწყობრების მიზეზით, დადგება წყარობისთვის, ჩამოწყდება დედამწიწაზედ თოვლი, შეჩერდება ყოველივე მუშაობა და ზვენი ღარიბი კაცი კვლავ ჰპრუნდება სახლში ისევ

ხელ-კარიელი, როგორც წავიდა სამუშაოდ... სახლში ბრუნდება თუ არც, მიიღობს ზამთარს განმავლობაში იმის გასართობად გარდაიქცევა აჭარის „ღარიბი“, სადაც ხალხი იკრიბება და ათასის უსარგებლო ბაასით არათბის ერთმანეთს...

ამ სახით ვალარიბებული ჯავახი ძალიან უნებურად უნდა მიადგეს ფულიის სასესებლად სარგებლობა, ან არა-და უნდა დაუგრიავოს ფულსა და იმის სარგებელში თავისი ერთადერთი დიდი რიფა. პოლის, რომ ვერ შეიძლება აღებულის ვალის გადახდას, ამ ერთს დიდი რიფა მიწასაც ვალში უსაკუთრებს ფულიის პატრონი. ასეთი ფულიის პატრონი-კი ჯავახეთში ცოტანი არ არიან. ისინი თუმცა წელიწადში ორ-სამ მანეთად სარგებლობენ აძლევენ, სტუდენტ ღარიბებს ფულში მამა-პაპულს მიწებს და ისაკუთრებენ...

წრფელადლი ზამთარი და წარსული შემოდგომა ზოგიერთ აჭარის სოფლისათვის სასიხარულო არ იყო. კოთეილაში შემოდგომიდანვე განად საქონლის კირი და ბევრს ბოლის კარებიც გამოუყურა. ხალხს უფიცილია გამო ბევრი ქირიანის საქონლის ხორცი იმალდებოდა საქმედად და ტყავები — საქაღანედ, მაგრამ მხე მარხის უფროსის მახინჯი ყველა სახლებიდან დამალული, ქირიან საქონლის ხორცი თუ ტყავები, გამოიტანენ, ნათეს ტყავებსა და დამწვარ იქნა; ტყავების დამალვები-კი პასუხის გეგაში მიქცენ. მანამ მოპირებულ-მოსამართლემ ამათ საქმე უკვე განიხილა და თითოეულ-ხუთხუთის დღით პოლიცია გადაუწყვიტა...

სხვა სადასოლო ამბებთან ერთად — შევიძლიან აქვე არ მოვიხილოთ ერთი უფრო სამწუხარო ამბავი. ბევრს მოხსენებია, რომ სოფ. ბარაღეთში არამდინამდე წლის წინად დაარსდა ორ-კუსიანი სასწავლებელი, რომლის მშენებლის შერობის ასაკებზედ მიუღოს ბარაღეთის საზოგადოებას დიდი ზოგად, ჯავახი ხარკი მიუღდეს. თუმცა ბარაღეთის საზოგადოებას უფრო სომხები შეადგენენ, მაგრამ ამ სასწავლებელში მომეტებული ნაწილი მოსწავლეებიც სოფ. ბარაღეთიდან და კოთეილიდან დადინ, რადგან ეს სოფლები ზედ აჯავს სასწავლებელს. დაწარმენ ბევრი სოფელი ამ საზოგადოების-კი მოკლებულია ამ სასწავლებელში ბავშვების გავზავნის სიჭრბისთვის. თუმცა სასწავლებელში ამ ყმაზედ მოსწავლეთა რიცხვი საქმეა როგორც სომხები, ისე ქართველები, მაგრამ სამწუხარო ეს არის, რომ უკანასკნელათვის დღე დღეობს (აგერ მეტესთ თოვად) ქართულის ენის სწავლება მოსპობილია, ამ იქმისთვის წინად სასწავლებელში ერთადერთი ქართველი მოსწავლე-ბელი იყო, მაგრამ ესეც სხვაგან გადაიყვანეს და მის მაგივრად რუსი გამოგზავნეს. იმიდა, ბარაღეთის სასწავლებელში ახლო მომავალში კვლავ გამოამწყსებენ ქართველ მოსწავლეს და არ მოსპობენ აქაურს ქართველს სამშობლო ენის სწავლების საშუალებას...

სოფ. ბარაღეთშივე არსებობს უფასო სახალხო სამკითხველო — წიგნი საცავი, რომელიც საკუთარს

ორის პაწაწა მშენებლის ოთახში მოთავსებული.

ამ სამკითხველო აშენებ ის უნდა ვთქვა, რომ ბევრ ორ წელიწადზედ მეტია იგი არსებობს, ვინაი რომ უხე წყვების შემწობით საკუთარი შერობის აქვს, ვერანაღა-გაზუბით და წიგნებიც მიიღის, მაგრამ აღმდეგ ის-კი ცნობილი არ არის დაწერილებით, თუ რამდენად ეტანება ხალხი ეურნალ-გაზუბებისა და წიგნების კითხვას, რამდენია მკითხველი გვლებთან, რა და წიგნებს ეტანებიან საკითხავად, ან ვინ უკითხავს უსწავლელს ხალხს ეურნალ-გაზუბებს და სხვა და სხვა.

იმეღა ბარაღეთის წიგნი-საცავის გახე ამას თავისი ყურადღებას მიუძღევს...

წარსულ ვახუშტულს ახალ-ქალაქის მარხის გარდასახდა ინიტე-ტორმა, როგორც სასოფლო მეურნეობის კანდიდატმა და პეტროპოლისის სასწავლებელში სწავლა დასრულებულმა, მანამ ლუკსიანიც-მა აჭარის რამდენსამე უფო. საზოგადოებას დაურთა იმისგან დაბრუნებული საუკეთესო ბალახებულობის თესლები: იონჯისა, სამყურისა, ფიგისა და „ტიმოთევისა“ შესაფერისი დარბეობი, რათა დეფესთ სანიშნუ-რება და შეეტყობა, როგორ იგვარებდა ეს ბალახები. სხვათა შორის მეც ვთხოვე მან ლუკსიანის დეთე-მო ჩემთვის ამ ბალახების თესლები ჩემს საკუთარს მიწაში დასათესად. მანამ ლუკსიანისცმა დამითხოვა შესაფერისი დარბეობი, — როგორ და რა რამ მიწაში დამეთესა და რა დროს, და თან დასძინა: „ფიგი“ წრეულსავე მოითიბება, ხოლო იონჯა, სამყურა და „ტიმოთევიცა“ ამოვად წელს, ფესვები ვითყობს და მეორე წლამდე არ მოითიბება.“ ეს ასეც აკუნდა. ფიგი ვახუშტულს ორ და ნახევარ არზის სიმაღლე, დაისხა თესლი, მოთიბეთ, თივა ნახევარ ბუჩქურმზედ მეტე დადა, გავლერებდა ორი კოდიც თესლი დაიყრენია, რაც მერმოსისათვის სათესლად გამოადგება.

ხოლო ბალახამიონჯამ, სამყურამ და „ტიმოთევიცამ“ ფესვები ვითყობა ამოსვლით კი ამოვიდა, მაგრამ არ მოითიბა; ესენი მოითიბებინა მომხვედლ ზაფხულს, თუ ცხვარმა ფესვები არ ამოვად, როდესაც ეს ბალახები ამოვად მან ლუკსიანისც მოვიდა, ვინამდის ალექსი ბერძენის თანდასწრებით დათავლიერა ეს ჩემ მიერ დათესილი ბალახებიც და კეთილად დარჩა. ასეთვე სიეთვე დასლო მან ბევრს აჭარის, რომელიც თესლი დათავლიერა და უკრავინი დარბეობა მისცა ამ საუკეთესო ბალახების მოყვანისათვის. დიდ მადლობას ვუძღვნი მან ლუკსიანისც ამ კეთილის საქმისათვის.

აგერ რამდენი მანია აჭარის სოფლებში წითელი ბინებიანებს, მაგრამ ხალხი იქმდის განუვითარებელი ვინდები, რომ როგორც ეხლა, ისე სხვა ვადადმე სენის დროს აწარა ამ მოსდის შეტყობინოს აღ-გლობრივ მთავრობას და სთხოვოს შევალა-დამარბა ექიმებისა, ჩემეც-კით, რომ ხალხმა რომ არ შეტყობინოს და არ სთხოვოს შემწობა, თვით პოლიცია მოვლავ, ვინ-გებს თუ არა სადმე სწოლების ამ-ბავს, მოსწვლის ექიმი, მაგრამ ვინ

უნდა შეტყობინოს პოლიციას ასეთი ამბავი სოფლებიდან, როდესაც სოფლის ნაცვლებიც ისეთივე უკრუნის და უგუნუნობი არიან, როგორც მისი მეზობლები. ნაცვლებიც თითქმის, თუ მოსახერხებელი დინახეს, ამ გვარ სწოლებს მალავენ, არ აუთიბებენ, რა არის ექიმი არ მოვიდეს და სოფელს ხარჯი არ მისცეს. ამის გამო, როდესაც რამდენსე მძინებებს, ბევრჯერ არც პოლიციამ იცის, რამ ექიმმა დაღების ანამარად ბევრი იხოცება, უდროოდ ესაღებოდა წუთის-სოფელს. კარგი იქნებოდა, ნაცვლებს დავა-ლოთ, რომ სასტყუალ ადვილად თვალ-ყური თავიანთ სოფლებში და როდესაც სენი რამ ვინდებდა, მან-ვე შეტყობინონ სადაც ჯერ არს და არა სცილილიდნენ დამალვები და ჩავარცხეს, როგორც ეხლა სინა-დიან ეს ვახუშტულში.

უფრო უმჯობესი იქნებოდა, რომ დედასოფლებს სოფლის მეფელებს და მასწავლებლებს, რომლებიც ხალხის ცხოვრებასთან ახლო სდებიან, იქიან რომელ სოფელში რა სწოლობა მძინებდებოდა, — შეტყობინონ ხომოდ მარხის უფროსს სოფლებში სწოლებობის განება. სოფლის ნაცვლებს რომ ეცოდინებოდა, — მდლელი და მასწავლებლებიც მოვალენი არიან სწოლებობის ამბავი აცოდინონ პოლიციას, მანინ შინისაგან ვე-ღარ დამალავენ და უიმართოდ შე-ტყობინებენ.

თანს ქვის გულის მატრონი, რომ დასმარება არ აღმოაჩინოს.

12 თებერვალს აქ განხდა ერთი უხეჯურაზ არ დატროვდა. 1896 წ. ნამეჭურავად აღიარებდა მდ. რომანის პარად ხანს გამართული სისქეღის დაქმნა გუგის ნაყო ბარსონიისა. ამ გუგისს აქვს ევარიან უხეჯურად დაქმნა-თასეც სოფლისკ სადგურა ცხენებისა და თავლით, რომელიც იქნება მოათესებულა. 12 თებერვალს დაიბის სათაი იქნებოდა, რომ მოწყობა ათა დიდა გოგა მეწყრასაგან და მოაწყა დაქმნის. მეწყრას დაქმნის კარგა კერ შეატყობა და წელთი გაკავა მთავად დაქმნის. სოფლისკ გარსედა მეწყრის მიწებთან მიმსვლა ორ დღეს შეუძლებელია აუთ, კვეთთა გინე მღავს დადი-რად. დასეც მეწყრა კოგელ დასეც ჩამოდას დაქმნის წინ და დაქმნა დასეც დაქმნის მდ. რომანის უთხრის მარს, ასე რომ დაქმნის ზედა ეთხრის მდ. რომანის ალბანთ თუ იქნება დასეცებულა. მეტად თავსედა იქნება დაქმნის მატრონი ბარსონიის. ის გულ-მავრად გაბახდა: „არ მენახებოდა, თუ მოეკვეთა მეწყრამ, მე სინა მენა მოაგზავნა“. ის თუმცა ამ ყმაზე 85 წლის გინე იქნება და შეიძლება სიღრმეზედ მოაუღებოდა აქვს, მაგრამ ამისთან ერთად სხვაგან რომ ბუკინ დადავლებოდა ერთი მოწყობარე, სინა მეტრეკა ერთი მეწყრად და გან იგის ყოველ სხვა გინეზე დასის მდგომარე აუთი... მანის მასხვის-შეკებელი კოდა იქნება...
3. კვეთი

დაბაჯ სოფელი

სოფ. შანი, (რავს მარა). ეს ანას მარტას შუა რიგისკ მოგვება იმედა გასაფხულად მოახლეგებას. თემატა მშენებლის ბრწყინებულად დადას სულა. ხოლო მარტა დადაც თუ არა, თან მოატყნა ჩვეულებასამეგრე მისისა თოვლი და ქანა-შხად. მარტას წინა კვირამ ერთთავად სულ იქნებოდა, ესედა-კე ედარისთ ორ დღეს გამოადარებას. თოვლი სო-ფელად დადას, მაგრამ თა-ამისთანა დადასობას, ის დადას და თანე მოკვეცა გუგისებს აფორაბება მეწყრასაგან. წელს აქ ორ ანამამდე თოვლი დას-ლო და აქედან თოვლი წავადა გუგე-და დაედიმის ქვე 1896 წლის სანე-წყურად დასეცოდა ჯგერებს. ერთი უხანა 60 კოდად ხომ მანამ დას-გინა სანეჯელა მეწყრას, ესედაც, 12 მარტს, სანეჯელად მოაწყა მეწყრა ყოველად გუგისებს და უნებურად სინაწინადა ამეგვრებას სანე-კარს. სანეჯელა გუგე-სებმა აფარ იფიან, სათი წყვიანერ, სა-მოსახლო მითითეს არ არის და არა-ფერი. სანეჯელად რომ ქვიანობა გუგისს აქვს დასახლებოს თავი დას-სელებას შემობა ხომ არ არა? ისიც აქ რავს, რადეცსეც ერთი მატრონი მოსახლეა სია და ორანთა თუმცა სანეჯელას, ისის თუმცინი-კი არა, ორანს მანეთის მოხერხების თავი არა აქვთ. ამედა დაწყებულა გუგისა გუგის-სულ დაგებოდა მეწყრებს თავის წითა და დაკეთა მეწყრებს სანე-კარს, მეწყრასაგან უმეწყრად დასეცურეს. მანამდისა უნდაინაშეიდა დაქმნადა სხვა სოფლებიდან მუშას გამოაწყავს და ასე დასმარებას. გან იქნება იმის-

*) სომარი ვინამდინა 16 აქაურს კოდას, ხოლო კოდა, თუ კი პურია, 46-50 ვინამდინა.

ლვებულია ამერიკის წინააღმდეგ, რომ ბოლოს იძულებული გახდება დაეთმო...

ზე, როგორც მასთვის, იერიის ერთს №-ში ა. ქეთალიძის წერილი იყო დაბეჭდილი...

მოუხერხებელია, ამიტომ იაფობა გაიმართება სხვა მილიონში ოკლონიის ქუჩაზე...

ვეილულო

ყოველ ვაგონს ძველებურს ნივთებს სპორტებისას, თობობისას, ვერტოლისას...

Standard-ი იუწყება, რომ ცხლა ისპანიამ უკანასკნელ საშვალეებს მიპაზრათა...

ფელიცი რედაქციის მიხარით უკუილაღესს მაგლობას ვუცხადებ ქანფერიან წულუკიძისს, რომელმაც უხვი ქონებრივი დაზარალება აღმოაჩინა და მან მან მოაწვია...

ცნობილ ფაბრიკის

ფას-განმარებები, სყარაგები, გიტარები, ფლეიტები, კლარინეტები, ნოტები, სიმები და სხვ. და სხ.

ყოველ ამ სამუსიკო იარაღის შემდეგ შეიძლება ფასის წერილ-წერილით გადახდით.

მუსიკალное депо Б. М. МИРИМАНЯНА. Тифлисы. Дворцовая ул. (24-5-3)

Table with 4 columns: მუცელის, მამის, მამის, მამის. Rows include 'მუთ მანეთიანი ოქრო', 'ნი მოგებინი გირანობის ფურცლები', etc.

დამკვირდი

ჭეშმარიტი ზუნებას მუქველება ერთ გარდა უარ ქეაუს ურწმუნებასაც და ამით-მოარწმუნებასაც.

ბანსხალეპანი

ამით უცხადებს პატრიკეპულს ბათუ-მის საზოგადოებას, რომ ვინაიდან ამ მაღაზიაში დარჩენილია დიდძალი საქონელი წინა წლებისა, ბევრიც ცალკობით არის დარჩენილი ისეთი საქონელი, რომელიც იყოფიდა დუქნობით და იმის გამო, რომ ზოგიერთ საქონელი ვაჭრობას მაღაზია სპობს, 15 ამა მარტდღან საშის კვირის ბანსხალეპანში დანიშნულია...

ლილი იაფობა

ჩვეულებრივ ფასდღან 40%-60% დაკლებით. შეგატრება არ შეიძლება. რადგანაც ტურქისის მაღაზიაში სიყვროისა გამოაგაყიდვა საქონლისა

Table with 4 columns: მუცელის, მამის, მამის, მამის. Rows include 'მუთ მანეთიანი ოქრო', 'ნი მოგებინი გირანობის ფურცლები', etc.

მუსიკალное депо Б. М. МИРИМАНЯНА. Тифлисы. Дворцовая ул. (24-5-3)

წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში ისყიდება შვედეთი წიგნები: საქართველოს ისტორიისა და მუელომის შესახებ.

ილია ჭეჭეჭაძის ბიოგრაფია 20 ფოთა მოთიბულ ვაზზე, მოთბობა 1 მთიულეთი აღ. ფრონელოსა 70 მოსავლის მცვენი გოგებაშვილისა 20 ბროგარენისა კარგარეთელოსა 1 ყველითა შორის საყმაწვილო წიგნი სურათებით, მშენებლის ელით 1

საქართველოს ისტორია 3 ბროსის 70 მუევი გიორგი ბრწყინვალე, ურბნელისა 20 ძველის დედა (მუევი გიორგის სამართალი), მისივე 25 ათაბაგი ბეჭა და აღბულა და მათი სამართალი, მისივე 50

მბავი ცხოველითა სამეფოსი, სურათებითა და მუევი ნიერის ელით 1 სურათი მუევი ერეკლესი ყმაწვილობის დროს 25 კანაზე საკერი ანაზი 40 ქართლის ცხოვრება I წიგნი გამოცემა ზ. ქვიჩინაძისა 40 ლექსები ანტონ ფურცელოძისა ფსი 40 ვეფხისტყაოსანი სურათებითა მშენებლის ელით ქ. ნიკოლოძის ნაწერები 30 კეთილი ძალი 20 თხზულ. მამია გურიელისა 1 ქრონიკები თ. გორდანიის ისტორიული ნარკვევი, აღ. კურნისა 1 50 ნ. ნიკოლოძე. ბიოგრაფია აკაკი წერეთელი. ბიოგრაფია 15 ამირან-დარეჯანიანი წვენი ახალი მწერლობა საღარაძისა 40 ბუნება და ცხოვრება ი. ზღბანიშვილისა 60 გლეხი. საყმაწვილო წიგნი პარტაბი მთი. ნინოშვილისა 20 ირი ეტუილი 20 როგორც ცხოვრობდნ ადამიანები ძველად 25 სახალხო ლექსები და ლეგენდები 20 საქართველოს ისტორია და პაქობისა 1

ივერია

1898 ელსაც კაძიძის ყოველდღე, გარდა იმ დღეებისა, რომელიც ზედ მისდგას კვირა-უქმებს. ფასი გახეთისა: 12 თვით 10 მ. 6 თვით 6 მ. 11 9 50 5 10 8 75 4 9 8 3 8 7 25 2 7 6 50 1

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ედირება 17 მან. მთელის წლით, სოფლის მასწავლებელი იერიის მთელის წლით დაეთობათ 8 მან. ტელეფონის გარე მესობებზე უნდა დააბარონ გზათა შემდგომი ღირებულება: Тифлисы. Редакция ИВЕРИИ.

თუ ტფილისში დაბარებული გახეთი ტფილისის გარეშე არც-ზედ შესცვალა ვინმემ, უნდა წარმოადგინოს რედაქციამ ერთი მანეთი; ხოლო თუ ქალაქის გარეთიდან სხვა ადგილს გადავიდა სადმე, ქალაქს გარეშე, ორი აბანი. თუ თვის განხვალვაში დიბარა ვინმემ გახეთი არა მთელის წლით, მას გაეგზავნება გახეთი პირველი იმ თვლდგან, რომელსაც დაბარებული ღირებულება განცხადებს მიიღება გახეთის რედაქციაში.

ა) მოთხზე გერგზედ თათია ურ სტრამიანი-8 კან., პარკელები-16 კან. ბ) სრული ჟღანსაყვლა გერგადი-30 მანეთი, სოლო მარკედი გერგადი-60 მანეთი. რისვე სტრამიანისა გამოაჩინა მანეთის კალაშაზე, რადგან ადგილიც დააქვს 25 ახილ გახეთის ტექსტისა. ხელ-ნაწერები, წერილები და კორესპონდენციები რედაქციის სახელთან უნდა გამოიგზავნოს. ხელ-ნაწერები, ან საგაზეთო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოკლებულ, ან შესწორებულ იქნება. ხელ-ნაწერის, რომელიც დაბეჭდილი არ იქნება, თუ ერთის თვის განხვალვაში პატრონმა არ მოითხოვს, მერე რედაქციას უნდა მოსთხოვს, ხოლო წერილობან წერილებს უნდა აბრუნდეს არ იწავას.

Открыта подписка на 1898 г. в иллюстрированный журнал ВОКРУГЪ СВѢТА 50 12 РОСКОШНЫЯ ПРЕМИИ: 1) Проф. Ю. Клевера, 2) Акад. Н. В. Лобода, 3) Акад. И. Д. Ситни.